

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ ผู้วิจัยเสนอข้อมูลซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบที (T - Test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบเอฟ (F - Test)
d	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.S.	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
M.S.	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ 3) เพื่อจัดทำโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา

สาขาอำเภอหาดใหญ่ และ4) เพื่อประเมินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ

ตอนที่ 4 ผลการจัดทำโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

ตอนที่ 5 ผลการประเมินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่ประกอบด้วย 1) สถานประกอบการประเภทเจ้าของกิจการคนเดียว 2) สถานประกอบการประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญ 3) สถานประกอบการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด 4) สถานประกอบการประเภทบริษัทจำกัด และ5) สถานประกอบการประเภทบริษัทจำกัด (มหาชน) โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักจาก เจ้าของกิจการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้รับมอบอำนาจ ตัวแทนนายจ้าง และพนักงาน ได้รับแบบสอบถามกลับและมีความสมบูรณ์ จำนวน 133 ฉบับ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปตามประเด็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	25.56
หญิง	99	74.44
รวม	133	100.00
อายุ		
20 - 30 ปี	11	8.27
31 - 40 ปี	69	51.88
41 - 50 ปี	39	29.32
51 - 60 ปี	14	10.53
รวม	133	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	11.28
ปริญญาตรี	97	72.93
ปริญญาโท	21	15.79
รวม	133	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	7	5.26
5,001 - 10,000 บาท	71	53.38
10,001 - 20,000 บาท	26	19.55
มากกว่า 20,000 บาท	29	21.80
รวม	133	100.00
ประเภทกิจการ		
กิจการเจ้าของคนเดียว	42	31.58
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	32	24.06
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	33	24.81
บริษัทจำกัด	22	16.54
บริษัทมหาชน	4	3.01
รวม	133	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพกิจการ		
เจ้าของกิจการ	33	24.81
หุ้นส่วนผู้จัดการ	22	16.54
หุ้นส่วนผู้จัดการ	10	7.52
ผู้รับมอบอำนาจ	20	15.04
ตัวแทนนายจ้าง	30	22.56
พนักงาน	18	13.53
รวม	133	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน (คิดเป็นร้อยละ 74.44) และเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 25.56) มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 69 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.88) รองลงมาคืออายุ 41 - 50 ปี จำนวน 39 คน (คิดเป็นร้อยละ 29.32) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 97 คน (คิดเป็นร้อยละ 72.93) รองลงมาคือการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.79) มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 71 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.38) รองลงมาคือมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 29 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.80) ประกอบกิจการเป็นเจ้าของคนเดียว จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.58) รองลงมาคือ ประกอบกิจการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.81) และในจำนวนใกล้เคียงกัน ประกอบกิจการเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ จำนวน 32 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.06) มีสถานภาพเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.81) รองลงมาคือ มีสถานภาพตัวแทนนายจ้าง จำนวน 30 คน (คิดเป็นร้อยละ 22.56)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ

การวิเคราะห์ระดับแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวม และรายชื่อ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติงานประกันสังคม	2.94	0.80	ปานกลาง
2. ความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของประกันสังคม	3.99	0.74	มาก
3. กฎหมายประกันสังคมให้ความคุ้มครอง 7 กรณี คือ เจ็บป่วยหรือประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ทุพพลภาพ ตาย การคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน	4.01	0.79	มาก
4. กรณีเจ็บป่วยผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายใน 15 เดือน จึงสามารถใช้สิทธิได้	3.20	1.00	ปานกลาง
5. กรณีเจ็บป่วย หากไม่เข้ารับรักษาพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิจะเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เฉพาะกรณีอุบัติเหตุและฉุกเฉินเท่านั้น	3.07	0.91	ปานกลาง
6. กรณีทันตกรรมจะใช้สิทธิได้ 4 ประเภท คือ ถอนฟัน อุดฟัน ขูดหินปูน และใส่ฟันปลอม	3.13	0.94	ปานกลาง
7. ผู้ประกันตนหญิงลาคลอด จะเบิกเงินประโยชน์ทดแทนใช้จ่ายรายได้ ร้อยละ 50 ของค่าจ้างเป็นเวลา 90 วัน	3.02	0.88	ปานกลาง
8. กรณีผู้ประกันตนเสียชีวิต รับค่าทำศพจำนวน 40,000 บาทได้	3.53	0.99	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้ ความเข้าใจ
9. ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์กรณีตายและชราภาพ ของผู้ประกันตนที่เสียชีวิตต้องเป็นสามีหรือภรรยา ที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น	3.54	0.97	มาก
10. กรณีผู้ประกันตนชายจะเบิกประโยชน์ทดแทนกรณี สงเคราะห์บุตรได้ต้องใช้ทะเบียนสมรสประกอบ	3.61	1.04	มาก
11. กรณีสงเคราะห์บุตรจะได้รับประโยชน์ทดแทน สำหรับผู้ประกันตน คราวละไม่เกิน 2 คน	3.26	0.94	ปานกลาง
12. กรณีชราภาพมีผลเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2541	2.41	0.75	น้อย
13. กรณีชราภาพจะได้รับประโยชน์ทดแทนต้องอายุ ครบ 55 ปี บริบูรณ์ และลาออกจากงานแล้ว	3.62	0.98	มาก
14. กรณีว่างงานท่านต้องไปขึ้นทะเบียนว่างงานที่ สำนักงานจัดหางานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ออก จากงาน	3.55	0.92	มาก
15. กรณีว่างงานถ้าท่านลาออกจากงานจะได้รับประโยชน์ ทดแทนร้อยละ 30 ของค่าจ้างเป็นเวลา 90 วัน	3.06	0.93	ปานกลาง
16. กรณีทุพพลภาพ ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนทุพพลภาพ	3.26	0.96	ปานกลาง
17. เมื่อท่านลาออกจากงานท่านสามารถสมัคร เป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39) ภายใน 6 เดือนหลังลาออกจากงาน	3.12	0.91	ปานกลาง
18. การสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39) ต้องนำส่งเงินสมทบมาไม่น้อยกว่า 12 เดือน	2.53	0.85	ปานกลาง
19. กรณีเบิกสิทธิประโยชน์ใช้แบบฟอร์ม สปส. 2 - 01	2.18	0.89	น้อย
20. การขอบัตรรับรองสิทธิหรือแจ้งกรณีรับรองสิทธิหาย ใช้แบบฟอร์ม สปส. 9 - 02	2.25	0.79	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้ ความเข้าใจ
21. เงินสทบคือ เงินที่นายจ้างต้องนำเข้ากองทุนประกันสังคมทุกเดือน โดยคำนวณจากค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับได้รับอัตราร้อยละ 5	2.23	0.74	น้อย
22. การจ่ายเงินสทบในอัตราร้อยละ 5 ใช้ฐานค่าจ้างมาคำนวณต่ำสุดเดือนละ 1,650 บาท และสูงสุดไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท	2.36	0.70	น้อย
23. สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1 คนขึ้นไป ต้องขึ้นทะเบียนนายจ้าง	3.57	1.05	มาก
24. การจ่ายเงินสทบต้องจ่ายเงินทุกเดือนภายในวันที่ 15 ของงวดถัดไป	3.17	0.90	ปานกลาง
25. จำนวนเงินสมทบของผู้ประกันตนหากเป็นเศษ 50 สตางค์ ขึ้นไป ให้ปัดเป็น 1 บาท หากน้อยกว่า 50 สตางค์ให้ปัดทิ้ง	3.54	1.04	มาก
26. ผู้ประกันตนมาตรา 33 ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปี บริบูรณ์	3.29	0.87	ปานกลาง
27. การแจ้งขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต้องใช้แบบฟอร์ม สปส.1 - 03	3.14	0.90	ปานกลาง
28. การแจ้งลาออกของผู้ประกันตนต้องใช้แบบฟอร์ม สปส. 6 - 09	2.27	0.91	น้อย
29. การแจ้งเปลี่ยนแปลงชื่อเท็จจริงนายจ้างใช้แบบฟอร์ม สปส. 6 - 15	2.21	0.94	น้อย
30. การส่งเสริมเงินสทบใช้แบบรายการแสดงการส่งเงินสทบ สปส. 1 - 10	2.05	0.95	น้อย
รวม	3.01	0.18	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ในภาพรวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม เป็นอันดับแรกคือ ประเด็นกฎหมายประกันสังคมให้ความคุ้มครอง 7 กรณี คือ เจ็บป่วยหรือประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ทูพพลภาพ ตาย การคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01) รองลงมาอันดับสองคือ ประเด็นความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของประกันสังคม มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) และอันดับสามคือ กรณีชราภาพจะได้รับประโยชน์ทดแทนต้องอายุครบ 55 ปี บริบูรณ์ และลาออกจากงานแล้ว มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62)

ส่วนความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม น้อยที่สุดคือ ประเด็นการส่งเสริมเงินสทบใช้แบบรายการแสดงการส่งเงินสทบ สปส. 1 - 0 มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.05)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ

การเปรียบเทียบระดับแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ โดยที่จำแนกตามเพศ ผู้วิจัยใช้การทดสอบที (t - Test) แบบสองกลุ่มอิสระจากกัน ส่วนที่จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประเภทกิจการ และสถานภาพกิจการ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบเอฟ (F - Test) และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการแอลเอสดี (LSD) ดังปรากฏในตารางที่ 4 - 11

ตาราง 4 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามเพศ

ชาย (n=34)		หญิง (n=99)		t
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
2.94	0.16	2.98	0.20	1.33

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	d	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.39	3.00	0.98	2.73 **
ภายในกลุ่ม	4.11	129.00	0.04	
รวม	4.50	132.00		

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างรายคู่ของความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามอายุ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการแอลเอสดี (LSD) ผลปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบรายความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามอายุ

อายุ	20 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 - 60 ปี
	$\bar{x} = 2.93$	$\bar{x} = 2.94$	$\bar{x} = 3.02$	$\bar{x} = 3.05$
20 - 30 ปี	$\bar{x} = 2.93$	-	0.01	0.12
31 - 40 ปี	$\bar{x} = 2.94$	-	0.08 *	0.12 *
41 - 50 ปี	$\bar{x} = 3.02$	-	-	0.03
51 - 60 ปี	$\bar{x} = 3.05$	-	-	-

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มี 31 - 40 ปีกับอายุ 51 - 60 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	d	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.01	2.00	0.02	0.58
ภายในกลุ่ม	4.49	130.00	0.04	
รวม	4.50	132.00		

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	d	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.14	3.00	0.06	1.66
ภายในกลุ่ม	4.36	129.00	0.04	
รวม	4.50	132.00		

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีรายได้ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามประเภทกิจการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	d	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.56	4.00	0.28	8.81**
ภายในกลุ่ม	3.95	128.00	0.03	
รวม	4.50	132.00		

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่ประกอบกิจการต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างรายคู่ของความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามประเภทกิจการ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการแอลเอสดี (LSD) ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบรายคู่ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	เจ้าของ	ห้างหุ้นส่วน	ห้างหุ้นส่วน	บริษัท
	คนเดียว	สามัญ	จำกัด	
	$\bar{x} = 2.86$	$\bar{x} = 3.06$	$\bar{x} = 3.00$	$\bar{x} = 3.00$
เจ้าของคนเดียว	$\bar{x} = 2.86$	0.20**	0.14**	0.14**
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	$\bar{x} = 3.06$	-	0.06	0.06
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	$\bar{x} = 3.00$		-	0.00
บริษัท (จำกัด และมหาชน)	$\bar{x} = 3.00$			-

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่ประกอบกิจการเจ้าของคนเดียวกับห้างหุ้นส่วนสามัญ และเจ้าของคนเดียวกับห้างหุ้นส่วนจำกัด และเจ้าของคนเดียวกับ บริษัท (จำกัด และมหาชน) มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคู่อื่นๆ มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม จำแนกตามสถานภาพกิจการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	d	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.21	5.00	0.04	1.13
ภายในกลุ่ม	4.71	127.00	0.04	
รวม	4.92	132.00		

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีสถานภาพกิจการต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ 4 ผลการจัดทำโครงการศึกษาแนวทางให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับ
สถานประกอบการ ในการเสนอแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงาน
ประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่**

ผลการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ของสถานประกอบการ พบว่า ใน
ภาพรวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม อยู่ในระดับปานกลาง
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01) เมื่อพิจารณาแต่ละระดับพบว่า มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ใน
ระดับมาก จำนวน 9 ประเด็นมีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน
13 ประเด็น และมีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 ประเด็น โดยมี
รายละเอียดของแต่ละระดับ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ประเด็น ดังนี้
  - ประเด็นที่ 1 ความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของประกันสังคม
  - ประเด็นที่ 2 กฎหมายประกันสังคมให้ความคุ้มครอง 7 กรณี คือ เจ็บป่วยหรือ
ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ทูพพลภาพ ตาย การคลอดบุตร
สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน
  - ประเด็นที่ 3 กรณีผู้ประกันตนเสียชีวิต รับค่าทำศพจำนวน 40,000 บาทได้
  - ประเด็นที่ 4 ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์กรณีตายและชราภาพของผู้ประกันตนที่
เสียชีวิตต้องเป็นสามีหรือภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น
  - ประเด็นที่ 5 กรณีผู้ประกันตนชายจะเบิกประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรได้
ต้องใช้ทะเบียนสมรสประกอบ
  - ประเด็นที่ 6 กรณีชราภาพจะได้รับประโยชน์ทดแทนต้องอายุครบ 55 ปี บริบูรณ์
และลาออกจากงานแล้ว
  - ประเด็นที่ 7 กรณีว่างงานท่านต้องไปขึ้นทะเบียนว่างงานที่สำนักงานจัดหางานภายใน
30 วัน นับแต่วันที่ออกจากงาน
  - ประเด็นที่ 8 สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1 คนขึ้นไป ต้องขึ้นทะเบียนนายจ้าง
  - ประเด็นที่ 9 จำนวนเงินสมทบของผู้ประกันตนหากเป็นเศษ 50 สตางค์ ขึ้นไป ให้ปัด
เป็น 1 บาท หากน้อยกว่า 50 สตางค์ให้ปัดทิ้ง
2. มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ประเด็น ดังนี้
  - ประเด็นที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติงานประกันสังคม
  - ประเด็นที่ 2 กรณีเจ็บป่วยผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน
ภายใน 15 เดือน จึงสามารถใช้สิทธิได้

- ประเด็นที่ 3 กรณีเจ็บป่วย หากไม่เข้ารับรักษาพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิจะเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เฉพาะกรณีอุบัติเหตุและฉุกเฉินเท่านั้น
- ประเด็นที่ 4 กรณีทันตกรรมจะใช้สิทธิได้ 4 ประเภท คือ ถอนฟัน อุดฟัน ซุดหินปูน และใส่ฟันปลอม
- ประเด็นที่ 5 ผู้ประกันตนหญิงลาคลอด จะเบิกเงินประโยชน์ทดแทนใช้จ่ายรายได้ ร้อยละ 50 ของค่าจ้างเป็นเวลา 90 วัน
- ประเด็นที่ 6 กรณีสงเคราะห์บุตรจะได้รับประโยชน์ทดแทนสำหรับผู้ประกันตนคราวละไม่เกิน 2 คน
- ประเด็นที่ 7 กรณีว่างงานถ้าท่านลาออกจากงานจะได้รับประโยชน์ทดแทนร้อยละ 30 ของค่าจ้างเป็นเวลา 90 วัน
- ประเด็นที่ 8 กรณีทุพพลภาพ ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนทุพพลภาพ
- ประเด็นที่ 9 เมื่อท่านลาออกจากงานท่านสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39) ภายใน 6 เดือนหลังลาออกจากงาน
- ประเด็นที่ 10 การสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 39) ต้องนำส่งเงินสมทบมาไม่น้อยกว่า 12 เดือน
- ประเด็นที่ 11 การจ่ายเงินสบทบต้องจ่ายเงินทุกเดือนภายในวันที่ 15 ของงวดถัดไป
- ประเด็นที่ 12 ผู้ประกันตนมาตรา 33 ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปี บริบูรณ์
- ประเด็นที่ 13 การแจ้งขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต้องใช้แบบฟอร์ม สปส.1-03
3. มีความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมที่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 ประเด็น ดังนี้
- ประเด็นที่ 1 กรณีชราภาพมีผลเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2541
- ประเด็นที่ 2 กรณีเบิกสิทธิประโยชน์ใช้แบบฟอร์ม สปส. 2 - 01
- ประเด็นที่ 3 การขอบัตรรับรองสิทธิหรือแจ้งกรณีรับรองสิทธิหายใช้แบบฟอร์ม สปส. 9 - 02
- ประเด็นที่ 4 เงินสบทบคือ เงินที่นายจ้างต้องนำเข้ากองทุนประกันสังคมทุกเดือน โดยคำนวณจากค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับได้รับอัตราร้อยละ 5
- ประเด็นที่ 5 การจ่ายเงินสบทบในอัตราร้อยละ 5 ใช้ฐานค่าจ้างมาคำนวณต่ำสุดเดือนละ 1,650 บาท และสูงสุดไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท
- ประเด็นที่ 6 การแจ้งลาออกของผู้ประกันตนต้องใช้แบบฟอร์ม สปส. 6 - 09
- ประเด็นที่ 7 การแจ้งเปลี่ยนแปลงชื่อเท็จจริงนายจ้างใช้แบบฟอร์ม สปส. 6 - 15

ประเด็นที่ 8 การส่งเสริมเงินสหพบใช้แบบรายการแสดงการส่งเงินสหพบ สปส. 1 - 10

ผลการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากสถานประกอบการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งๆ ที่ควรจะมีความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคมอยู่ในระดับมาก หรือมากที่สุด เพราะถือว่าการประกันสังคมถือเป็นสิทธิโดยชอบธรรมในการได้รับบริการ และควรใช้สิทธิอย่างคุ้มค่า ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับตัวแทนของสถานประกอบการ (รายละเอียดโครงการดังภาคผนวก ง หน้า 163) ที่ครอบคลุมตั้งแต่เจ้าของกิจการไปจนถึงพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนทนา อภิปรายเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ ที่จะสามารถนำไปสู่ยุทธศาสตร์ในการจัดการแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา

การดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับตัวแทนของสถานประกอบการ ได้ดำเนินการขึ้นภายใต้แนวคิดในการค้นหารูปแบบแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 10 คน ที่มีความครอบคลุมตัวแทนจากสถานประกอบการที่มีความหลากหลายประกอบด้วย ตัวแทนจากกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชน โดยดำเนินการโครงการในวันศุกร์ที่ 19 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2554 ณ ห้องประชุม สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซักถามถึงสัมภาระเชิงลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ โดยการจัดทำโครงการมีขอบข่ายการหาคำตอบเฉพาะบริบทของงานประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ เท่านั้น ผลจากการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคม ตามขอบข่ายหรือประเด็นดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่
2. ปัญหาของการใช้สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่
3. ความต้องการของความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่
4. แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

1. สภาพปัจจุบันของความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

ปัจจุบันงานประกันสังคมมีการประชาสัมพันธ์ที่มีความหลากหลายของช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เอกสารต่างๆ เพื่อให้ประชาชนทั่วไป หรือพนักงานของสถานประกอบการได้เข้าถึงและมีความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้นถึงสิทธิของตนเองที่พึงจะได้รับ แต่อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลายประเด็นที่ของการใช้บริการและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ที่เป็นเรื่องยุ่งยาก รายละเอียดปลีกย่อยที่ต้องศึกษาให้ละเอียด เพราะสิทธิประโยชน์บางอย่างถ้าไม่ได้ศึกษาก็จะไม่มีความรู้จึงทำให้เสียสิทธิ อย่างเช่น กรณีทำงานในสถานประกอบการอื่นให้นายจ้างยื่นแบบขึ้นทะเบียน ภายใน 30 วัน กรณีผู้ประกันตนที่ออกจากงานสำนักงานประกันสังคมให้สิทธิประโยชน์คุ้มครอง 7 กรณี กรณีผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองกรณีเจ็บป่วยเมื่อได้จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายใน 15 เดือนก่อนประสบอันตราย/เจ็บป่วย กรณีผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองกรณีตาย เมื่อได้จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 1 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนถึงแก่ความตาย กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินผู้ป่วยนอกเบิกค่ารักษาพยาบาลครั้งละ 300 บาท ถ้ามีการทำแผลเบิกเพิ่มได้ครั้งละ 200 บาท กรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลเท่ากับที่จ่ายจริง ไม่เกินเดือนละ 3,000 บาท กรณีเงินบำเหน็จชราภาพ และเงินบำนาญชราภาพ จะได้รับเมื่อจ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 180 เดือน เป็นต้น รายละเอียดเหล่านี้จึงทำให้ผู้ประกันตนหลายๆ คนตัดใจเสียค่ารักษาพยาบาลด้วยตัวเองมากกว่าที่จะใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล

“...พนักงานหลายคนไม่ทราบว่าตัวเองมีสิทธิประโยชน์อะไรบ้างในการใช้บริการงานประกันสังคม ว่าตัวเองเบิกค่ายา ค่ารักษาพยาบาล ค่าทำฟัน ค่าทำแผล ค่าเงินบำเหน็จ บำนาญ ค่าโน่นค่านี่ แล้วจะเบิกที่ไหน ที่ทำงานหรือที่สำนักงานประกันสังคม จึงทำให้หลายคนตัดใจจ่ายค่ารักษาเอง...”

(เห็นส่วนผู้จัดการ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

แม้ว่างานประกันสังคมมีการประชาสัมพันธ์ที่มีความหลากหลายของช่องทางให้สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องและผู้ประกันตนได้รับทราบข้อมูลที่ถือเป็นสิทธิที่พึงได้รับ และสามารถใช้อำนาจได้อย่างคุ้มค่าก็ตาม จากสภาพความเป็นจริงยังพบว่า ทั้งผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของธุรกิจ

เองก็ยังมีความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อที่ผิดในงานประกันสังคม โดยให้ความหมายของการประกันสังคมเป็นเพียงภาพลวงของทางภาครัฐที่ต้องการนำเงินของเจ้าของธุรกิจ หรือสถานประกอบการไปใช้ในการลงทุนของภาครัฐ อีกทั้งยังมองเป็นภาระของสถานประกอบการที่ต้องจ่ายเงินในจำนวนดังกล่าวให้กับลูกจ้างทุกเดือน แทนที่จะนำเงินดังกล่าวมาใช้เป็นบานในการเพิ่มเงินเดือนให้กับพนักงานในและสถานประกอบการของตน

“...บริษัทจะต้องจ่ายเงินให้กับทางสำนักงานประกันสังคมทุกเดือน โดยที่จริงแล้วเงินที่จ่ายไปไม่รู้ว่รัฐเอาไปทำอะไรกันแน่ เอาไปลงทุนกิจการของรัฐเอง หรือเอาไปในการดำเนินการของผู้ประกันตน หากนำเงินจำนวนดังกล่าวมาใช้เป็นขึ้นเงินเดือนของพนักงานยังจะดีเสียกว่า...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: จากประเพทกจิการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

นอกจากนี้ในส่วนของพนักงานที่เป็นผู้ประกันตนให้ความหมายของการหักเงินเดือนทุกเดือนเพื่อจ่ายให้กับสำนักงานประกันสังคมยังมีความคิด ความเชื่อในทางที่ผิดเกี่ยวกับประกันสังคมอีกด้วย กล่าวคือ การหักเงินประกันสังคมจากเงินเดือนนั้นไม่มีความคุ้มค่า เพราะคิดว่าตนเองไม่ได้รักษาพยาบาลทุกเดือนเหมือนกับที่ต้องจ่ายเงินประกันสังคม จึงทำให้มีทัศนคติที่มีทางลบต่องานประกันสังคม และบางครั้งที่ได้ใช้บริการของสถานพยาบาลที่สามารถใช้สิทธิของประกันสังคม มักถูกตำหนิ มองด้วยสายตาที่ไม่เป็นมิตร และได้รับการบริการอีกรูปแบบที่แยกว่าและต่างออกไป อีกทั้งยังมีความเชื่อว่าที่ใช้รักษาโดยใช้สิทธิประกันสังคมเป็นยาที่ด้อยคุณภาพกว่ายาที่รักษาที่จ่ายด้วยเงินส่วนตัวหรือการรักษาด้วยการใช้สิทธิประกันชีวิตจากบริษัทต่างๆ

“...การหักเงินประกันสังคมทุกเดือนเป็นการหักเงินที่ไม่คุ้มค่า หักทุกเดือน หรือเรียกว่าจ่ายไม่คุ้มเสีย เพราะไม่ได้ใช้บริการในการรักษาพยาบาลทุกเดือนเหมือนที่จ่าย ความจริงเรื่องของการรักษาพยาบาลควรเป็นเรื่องของรัฐที่ควรให้บริการประชาชนทุกคนมากกว่า...”

(พนักงาน: ประเพทกจิการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

“...เคยไปสถานพยาบาลแห่งหนึ่งเมื่อแจ้งว่าใช้สิทธิประกันสังคม กลับได้รับการบริการที่แย่มาก เหมือนว่าไม่เต็มใจ เลือกปฏิบัติ และมีเพื่อนที่เป็นเภสัชกรบอกอีกว่ายารักษาโรคสำหรับคนที่ใช้สิทธิประกันสังคม

“ไม่มีคุณภาพ ยาที่จ่ายเงินหรือใช้สิทธิประกันชีวิตจากบริษัทเอกชนจะมีคุณภาพดีกว่า...”

(ตัวแทนนายจ้าง: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

อย่างไรก็ตามสภาพการใช้บริการประกันสังคมไม่ใช่ว่าจะมีแต่ภาพเชิงลบทั้งในด้านบริการจากสถานพยาบาลสำนักงานประกันสังคม ในมุมมองกลับกันได้รับคำชื่นชมของสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ ด้วยผู้ประกันตนได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจต่องานประกันสังคมอย่างแท้จริงไม่ว่าจะเป็นความรู้ในด้านกองทุนประกันสังคม แนวปฏิบัติงานประกันสังคม สิทธิประโยชน์ทดแทน เมื่อถึงเหตุจำเป็นก็สามารถเข้ารับและใช้บริการจากสถานพยาบาล และบริการสิทธิอื่นๆ อย่างเช่น กรณีกฎหมายประกันสังคมให้ความคุ้มครอง 7 กรณี คือ เจ็บป่วยหรือประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน การคลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย ชราภาพ สงเคราะห์บุตร และว่างงาน กรณีชราภาพจะได้รับประโยชน์ทดแทนต้องอายุครบ 55 ปี บริบูรณ์ และลาออกจากงานแล้ว กรณีผู้ประกันตนเสียชีวิต รับค่าทำศพจำนวน 40,000 บาทได้ กรณีว่างงานถ้าท่านลาออกจากงานจะได้รับประโยชน์ทดแทนร้อยละ 30 ของค่าจ้างเป็นเวลา 90 วัน

“...ตอนคลอดลูกคนแรกประทับใจมากสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ครึ่งหนึ่ง ถือว่าสามารถแบ่งเบาภาระ สามารถนำเงินที่ได้มาใช้ในการซื้ออุปกรณ์ต่างในการดูแลลูกได้อีก และประกันสังคมยังให้เงินสงเคราะห์บุตรจากรายละ 400 บาท เป็นระยะเวลา 6 ปีแรก...”

(พนักงาน: ประเภทกิจการบริษัทมหาชน, 19 สิงหาคม 2554)

2. ปัญหาของการใช้สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

การเข้าถึงสิทธิของงานการใช้บริการงานประกันสังคมสำหรับผู้ประกันตนที่มีความรู้ความเข้าใจ ศึกษารายละเอียดอย่างถี่ถ้วน จะสามารถใช้บริการและสามารถเข้าถึงสิทธิที่ควรได้รับแต่ผู้ประกันตนที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจก็มักจะคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ลำบาก น่าเบื่อ ซึ่งความรู้ความเข้าใจของสิทธิประโยชน์ของประกันสังคมค่อนข้างจะมีรายละเอียดปลีกย่อยพอสมควร จึงทำให้การศึกษา รายละเอียดอย่างจริงทำได้ยากสำหรับผู้ประกันตนทุกๆ ไป จากสาเหตุของความไม่รู้ ไม่เข้าใจ ในสิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม จึงทำให้ผู้ประกันตนเสียสิทธิ เช่น ไม่ทราบรายละเอียดในการติดต่อประสานงาน ว่าตนสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ที่ฝ่ายบุคคล หรือที่สำนักงาน

ประกันสังคม จึงทำให้เสียสิทธิประโยชน์ อีกทั้งยังมีความเชื่อว่าการติดต่องานประกันสังคมทำได้ยาก ล่าช้า ทำให้เสียเวลา และต้องติดต่อในเวลาทำงานปกติซึ่งบางสถานประกอบการก็ไม่นุญาตให้ทำงานได้ในบางครั้ง

“...บางครั้งการติดต่อประกันสังคม เพื่อเบิกค่ารักษาพยาบาล ต้องออกไปในช่วงเวลาทำงาน การขออนุญาตแต่ละครั้งก็ไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้างาน เพราะมีงานด่วน หรือกิจบางอย่าง จึงทำให้ลืมน และเลยเวลาที่กำหนดในการเบิกค่ารักษาพยาบาล...”

(พนักงาน: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม นั้นผู้ประกันตนของสถานประกอบการไม่ทราบสถานที่รักษาพยาบาล เช่น โรงพยาบาล คลินิก หรือสถานบริการอื่นๆ ที่อยู่ในเครือข่ายของประกันสังคม จึงทำให้การเข้าใช้บริการแต่ละครั้งเป็นเรื่องยุ่งยากมากพอสมควร ซึ่งพอถึงเวลาที่จะใช้บริการในเวลาสถานการณ์จริง หรือเกิดเหตุฉุกเฉิน ที่เป็นอุบัติเหตุ ที่ไม่มีเวลามากพอในการหาข้อมูล จึงใช้บริการของสถานพยาบาลที่สะดวกมากกว่า

“...ในการใช้บริการของประกันสังคมแต่ละครั้ง โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมาย หรือฉุกเฉิน จะไปรักษาพยาบาลในสถานบริการของเครือข่ายประกันสังคมก็ไม่สามารถใช้บริการเพราะไม่รู้ว่ามีบริเวณใกล้เคียงมีที่ไหนบ้าง จึงทำให้ใช้บริการที่สะดวกและง่ายในการเดินทางมากกว่าที่เสียเวลาในการสอบถามข้อมูล...”

(ตัวแทนนายจ้าง: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

“...เวลาที่จะใช้บริการของงานประกันสังคมแต่ละครั้งจะโทรถามเพื่อนหรือคนอื่นๆ ที่รู้ข้อมูลให้ช่วยหาย เสียเวลายอมเสียเงินไม่ก็ร้อยบาทซื้อความสะดวกเข้าคลินิกดีกว่า...”

(เจ้าของกิจการ: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

โดยเฉพาะสถานพยาบาลที่เป็นคลินิกที่อยู่ในเครือข่ายของงานประกันสังคมมีอยู่น้อยมาก บางครั้งต้องรอลำดับในการรักษานาน อีกทั้งเมื่อแจ้งว่าใช้สิทธิการรักษาของประกันสังคมก็ได้รับการบริการที่ต่างออกไปจากการรักษาที่เสียค่าใช้จ่ายเอง

ปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นอาจกล่าวได้ว่าสิ่งสำคัญคือการทำงานของสถานประกอบการไม่มีข้อมูลและรายละเอียดของสิทธิประโยชน์ที่ตนสามารถใช้บริการจากงานประกันสังคม โดยเมื่อไม่ทราบข้อมูลและสิทธิของตัวเองจึงทำให้การเข้าถึงและการใช้บริการเป็นไปได้ด้วยความยุ่งยาก และคิดว่าเป็นการสร้างปัญหาให้กับตัวเอง และเมื่อมีความต้องการใช้บริการจริงๆ ก็ยังไม่ทราบข้อมูลที่ถูกต้องและแน่ชัด จึงได้แต่ใช้สิทธิแบบเดิมๆ ที่ใช้อยู่เป็นประจำ ส่วนสิทธิอื่นๆ นั้นยังคงต้องการความรู้ถึงสิทธิและประโยชน์ที่สามารถใช้บริการจากงานประกันสังคมได้

“...การที่พนักงานไม่ได้ใช้บริการและสิทธิประโยชน์ของตัวเองต่อประกันสังคมเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งมีเหตุผลมากจากการไม่รู้ว่าตัวเองมีสิทธิอะไรบ้างในการได้รับบริการ และที่รู้จักจะใช้แต่สิทธิเดิมๆ ...”

(เห็นส่วนผู้จัดการ: จากประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

3. ความต้องการของความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

ความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการเข้าถึงสิทธิของตนที่พึงมีต่องานประกันสังคม สะท้อนจากปัญหาที่ให้เห็นถึงความยากลำบากในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ประกอบการได้ผูกพันโดยนัย กับงานประกันสังคม จึงนำมาสู่ความต้องการที่สอดคล้องกับความจริงที่บ่งบอกว่าการดำเนินการหลายอย่างจากงานประกันสังคมที่ยังไม่ได้จัดไว้ตามความต้องการของผู้ประกันตนอย่างแท้จริง อย่างเช่น ความต้องการในการให้การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม ควรดำเนินการให้สามารถติดต่อผ่านทางฝ่ายบุคคลของบริษัทหรือสถานประกอบการดำเนินเบิกค่ารักษาพยาบาลแทนได้ หรือเบิกจากบริษัทก่อน แล้วทางบริษัทดำเนินการในการเบิกค่ารักษาพยาบาลกับสำนักงานประกันสังคม เพราะการเดินทางไปยังสำนักงานประกันสังคมโดยเฉพาะการเบิกค่ารักษาพยาบาลนั้น ต้องใช้เวลาตามที่ราชการกำหนดซึ่งตรงกับเวลางาน หากสามารถดำเนินการผ่านฝ่ายบุคคลของบริษัทจะทำให้มีความสะดวกมากกว่า

“...การติดต่อที่มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานประกันสังคม ไม่ว่าจะเป็นการทำบัตรประจำตัว เบิกค่ารักษาพยาบาล หรือกิจใดๆควรให้มีการดำเนินการที่บริษัท หรือที่ทำงาน ผ่านฝ่ายบุคคล หรือให้ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ดูแลประสานงาน เพราะบางครั้งไม่สะดวกในการประสานงานเพื่อนไปติดต่อเอง ...”

(ผู้รับมอบอำนาจ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

นอกจากนี้อาจจัดให้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานประกันสังคมเดินทางมาที่บริษัทเองในกรณีของบริษัทหรือสถานประกอบการมีขนาดใหญ่มากพอหรือมีการร้องขอตัวแทนจากสำนักงานประกันสังคม เพื่อมาให้ความรู้ความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานที่ควรจะต้องรู้และแนะนำวิธีปฏิบัติแนวทางการใช้สิทธิการเข้าถึงการใช้สิทธิของงานประกันสังคม พร้อมทั้งมาดำเนินการในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

“...ควรให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมที่รับผิดชอบเข้ามาที่บริษัท หรือที่ทำงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่มีความจำเป็นต้องรู้ในการใช้ชีวิตประจำวัน และมาให้บริการในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานประกันสังคมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง จะเป็นการดี...”

(เจ้าของกิจการ: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

โดยผู้ประกันตนมีความต้องการในการรัฐที่รับผิดชอบด้วยกระทรวงแรงงานและสำนักงานประกันสังคมได้เพิ่มสถานบริการในการรักษาพยาบาลในส่วนที่คลินิก ให้มีจำนวนมากกว่าที่มีอยู่ เพราะว่าการรักษาพยาบาลด้วยการไปคลินิกเป็นรักษาพยาบาลที่มีความสะดวก ไม่รบกวนเวลาในการทำงาน สามารถไปได้หลังเวลาเลิกงาน และมีความต้องการให้ลดเงินที่ส่งให้กับสำนักงานประกันสังคมของแต่ละงวดของทุกเดือน เพราะสำหรับบางคนจ่ายทุกเดือนแต่เงินเดือนที่ได้รับมีน้อย เงินที่จ่ายให้กับประกันสังคมสามารถนำไปสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้อีกทาง อีกทั้งควรพิจารณาขยายการรักษาโรคต่างๆ ให้ครอบคลุมยาทุกตัว หรือค่ารักษาพยาบาลต่างๆ ตามการรักษาจริงมากกว่าจะมีข้อจำกัด เพราะการรักษาด้วยบางโรคนั้นจะต้องใช้เงินจำนวนมาก โดยที่ผู้ประกันตนในบางรายไม่มีความสามารถในการหาค่าใช้จ่ายได้ด้วยตัวเอง

“...อยากให้ลดเบี้ยในการจ่ายเงินแต่ละงวด เพราะเงินที่จ่ายไปแต่ละเดือน แต่กลับไม่ได้รับการรักษาทุกเดือน หรือสำหรับบางคนที่ไม่มีบุตร ไม่ได้คลอดบุตรนั้นคิดว่าเป็นไป เพราะสามารถนำเงินดังกล่าวมาใช้จนเกือบครบครันได้...”

(พนักงาน: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

“...ประกันสังคมควรเพิ่มสถานพยาบาลในส่วนที่เป็นคลินิกให้มากขึ้นกว่าที่มีอยู่ เพราะคลินิกนั้นเป็นสถานพยาบาลที่เป็นการรักษานอกเวลาทำงาน และผู้ประกันตนส่วนใหญ่ก็มักจะมีเวลาว่างจากการทำงานสะดวกมากกว่า และให้เพิ่มจำนวนวงเงินในการรักษาให้มากกว่านี้ จ่ายตามการรักษาจริง...”

(ตัวแทนนายจ้าง: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ , 19 สิงหาคม 2554)

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าแท้จริงผู้ประกันตนมีความต้องการให้งานประกันสังคมยกระดับในการบริการ สร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับสถานประกอบการ องค์กร ให้มีความทันสมัย เทียบเท่ากับนานาชาติที่มีนโยบายที่เข้มแข็งในการปฏิบัติงานประกันสังคม ให้งานประกันสังคมมีความเทียบเท่ากับการประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ให้เป็นสวัสดิการที่ถือว่ารัฐควรจัดให้คนไทยที่ถือสัญชาติไทยทุกคน

“...สร้างความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือให้กับสถานประกอบการของสำนักงานประกันสังคม พัฒนารูปแบบการบริการต่างๆ ให้มีความทันสมัย สอดคล้องต่อความต้องการของผู้ประกันตน ให้เทียบเท่ากับการคุ้มครองจากรูปแบบการประชีวิตให้กับทุกคนที่ถือสัญชาติเป็นไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานชีวิตของคนไทยอย่างเท่าเทียมกัน...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: จากประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

4. แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์ และการติดต่อประสานงานด้านประกันสังคม ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

แนวทางที่เหมาะสมในการให้ความรู้ความเข้าใจของงานประกันสังคม สำหรับผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการในทางปฏิบัติจริง ก็ได้มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานของสำนักงานประกันสังคม และได้มีการปฏิบัติงานที่มีกันอยู่บ้างแล้ว แต่หากว่าวิธีการที่ใช้อยู่ไม่ได้เข้าถึงความต้องการที่เหมาะสมกับกับบริบทของของผู้ประกันตนที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการสักเท่าไรนัก จึงทำให้ความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคมเป็นเรื่องรองที่นึกถึงเมื่อต้องใช้บริการเท่านั้น หรือไม่ได้ถูกนึกถึงเท่าไรนัก ดังนั้นแนวทาง วิธีการในการนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่สำหรับคนแคบๆ ที่ทำงานที่เกี่ยวข้องไปยังกลุ่มของผู้ประกันตนจึงมีความสำคัญ โดยในทางปฏิบัติที่สามารถทำได้ต้องเริ่มจากกระบวนการบริหารจัดการของงานประกันสังคมที่อาจจะต้องใช้วิธีเข้าถึงสถานประกอบการให้มากขึ้น กล่าวคือ อาจจะต้องส่งนักวิชาการที่มีความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคมเป็นอย่างดีไปจัดอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานที่จะได้รับประกันสังคมกับสถานประกอบการที่ร้องขอ หรือทำเป็นกิจกรรมทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งให้บริการที่เกี่ยวข้องกับงานประกันสังคมด้วย

“...ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันสังคม ที่จะทำลูกน้องที่ทำงานเข้าใจจริงๆ ก็อาจจะให้เจ้าหน้าที่ของงานประกันสังคมไปในบริษัทไปอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้บริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วอาจจะมีการจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้ขั้นต้นที่บอกบริการและสิทธิที่ตนจะได้รับ...”

(เจ้าของกิจการ: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

อีกวิธีที่จะสามารถทำได้อย่างยั่งยืนมากกว่าคือ การส่งตัวแทนจากสถานประกอบการของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาจจะเป็นฝ่ายบุคคล ไปยังสำนักงานของประกันสังคมเพื่อเข้าร่วมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ อย่างจริงจังกับตัวแทนสถานประกอบการดังกล่าว ให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องดังกล่าวมาตอบคำถามของผู้ประกันตนในสังกัดของสถานประกอบการ อีกทั้งให้เป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสารในระหว่างผู้ประกันตนในสถานประกอบการกับสำนักงานประกันสังคมในการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้ประกันตนที่ไม่สะดวกในการไปติดต่อในเวลาราชการ จะทำให้ไม่เสียเวลาในการกลางานเพื่อไปสำนักงานประกันสังคมอีก

“...หากเป็นไปได้ก็ส่งตัวแทนจากสถานประกอบการไปอบรมความรู้จากสำนักงานประกันสังคม เพื่อตอบคำถามต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ติดต่อ ประสานงานที่เกี่ยวกับงานประกันสังคม และให้สามารถเบิกค่ารักษาโรค รักษาพยาบาล หรือเบิกเงินต่างผ่านบริษัท โดยไม่ต้องเดินทางไปสำนักงานอีก...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

แนวทางการให้ความรู้อีกอย่างที่ต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วนคือ การเพิ่มแรงในการประชาสัมพันธ์ของสิทธิประโยชน์ของงานประกันสังคม ว่าผู้ประกันตนมีสิทธิมากกว่าที่ผู้ประกันตนเคยรู้มาก่อน ให้หยิบยกประเด็นสิทธิประโยชน์ที่น่าสนใจที่ทำให้ผู้ประกันตนมีความอยากรู้ อยากเห็นผ่านการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ที่เข้าถึงผู้ประกันตนอย่างแท้จริง เช่น การโฆษณาที่น่าสนใจทางโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประกาศที่เห็นชัดเจน และเพิ่มการประชาสัมพันธ์หมายเลขโทรศัพท์สายด่วนที่ให้บริการในการตอบคำถามงานประกันสังคมตลอด 24 ชั่วโมง ที่ผู้ประกันตนสามารถโทรไปสอบถามได้เมื่อมีความไม่เข้าใจต่อสิทธิประโยชน์ในบางครั้งที่ต้องการขอความช่วยเหลือ

“...เพิ่มการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ของกิจกรรมจะเอื้อสิทธิประโยชน์ และให้สามารถใช้บริการกับพนักงานของสถานประกอบการ โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์กับโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประกาศ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้พนักงานได้รู้จักกับเบอร์โทรศัพท์สายด่วนของงานประกันสังคม เวลาเมื่อเหตุฉุกเฉินสามารถโทรไปถามได้จริง...”

(ตัวแทนนายจ้าง: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

วิธีการสุดท้ายที่ประกันสังคมได้ทำอยู่แล้ว คือการทำแผ่นพับ ใบปลิว หรือเอกสารที่ได้ระบุรายละเอียดต่างๆ ของสิทธิประโยชน์ แต่การทำเอกสารเชิงวิชาการเหล่านี้จะต้องทำให้มีความน่าสนใจ ดึงดูด และระบุสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ประกันตนจะพึงได้รับ และดำเนินการแจกจ่ายให้ทั่วถึงผู้ประกันตนทุกคน ไม่ใช่เก็บเอาไว้ที่สำนักงานประกันสังคมแล้วให้ผู้ประกันตนที่สนใจหยิบไปอ่านเท่านั้น

“...จัดทำแผ่นพับ ใบปลิว หรือเอกสารเป็นเล่มที่บอกถึงสิทธิที่ใช้บริการ โดยทำเป็นเอกสารที่มีความน่าสนใจ อ่านแล้วไม่น่าเบื่อ ไม่ใช่มา

เป็นแบบเล่มอย่างกับเอกสารวิชาการ ทำแล้วก็แจกจ่ายให้พนักงานทุกคน
ได้รับ ไม่ใช่ไปตั้งไปที่สำนักงานอย่างเดียว...”

(พนักงาน: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

ตอนที่ 5 ผลการประเมินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงาน ประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอ หาดใหญ่

การประเมินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถาน
ประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ เป็นการประเมินโดยใช้
วิธีการเชิงคุณภาพ ตามรูปแบบการประเมินเชิงระบบ (System Evaluation) ตามด้านปัจจัยนำเข้า
(Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ประยุกต์ใช้ร่วมกับการประเมินแบบ
เสริมสร้างพลัง (Empowerment Evaluation) ที่มีจุดมุ่งหมายและให้ความสำคัญต่อปัญหาและ
อุปสรรคของการดำเนินการของโครงการเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมกัน
แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ของข้อมูลทั่วไป และผล
การประเมินตามด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รายละเอียด ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถาน
ประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่ มีทั้งหมด 10 คน เป็น
เพศชายจำนวน 4 คน และเพศหญิง จำนวน 6 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการทำงานพบว่าเป็น
เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำนวน 3 คน เป็นตัวแทนเจ้าของกิจการ จำนวน 2 คน เป็นผู้รับมอบอำนาจ
จำนวน 2 คน เป็นพนักงาน จำนวน 2 คน และเป็น และตัวแทนนายจ้าง อย่างละ 1 คน และเมื่อ
จำแนกตามประเภทกิจการ พบว่า ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ จำนวน 4 คน ประเภทกิจการ
เจ้าของคนเดียว จำนวน 3 คน ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 2 คน และประเภทกิจการ
บริษัทมหาชน จำนวน 1 คน แสดงรายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 รายละเอียดข้อมูลทั่วไปผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่

เพศ	สถานะ	ประเภทสถานประกอบการ
ชาย	เจ้าของกิจการ	เจ้าของคนเดียว
หญิง	เจ้าของกิจการ	เจ้าของคนเดียว
ชาย	หุ้นส่วนผู้จัดการ	ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ชาย	หุ้นส่วนผู้จัดการ	ห้างหุ้นส่วนจำกัด
หญิง	หุ้นส่วนผู้จัดการ	ห้างหุ้นส่วนสามัญ
หญิง	ผู้รับมอบอำนาจ	ห้างหุ้นส่วนสามัญ
หญิง	ผู้รับมอบอำนาจ	ห้างหุ้นส่วนสามัญ
หญิง	ตัวแทนนายจ้าง	ห้างหุ้นส่วนสามัญ
ชาย	พนักงาน	เจ้าของคนเดียว
หญิง	พนักงาน	บริษัทมหาชน

2. ผลการประเมิน

ผลการประเมินการประเมินโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาอำเภอหาดใหญ่นำเสนอผลการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินเกี่ยวกับ 1) ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบาย แผนงานสถานประกอบการกับสถานประกอบการของผู้เข้าร่วมโครงการ และ 2) ความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์กับแนวทางในการดำเนินงานกับสถานประกอบการของผู้เข้าร่วมโครงการและ 3) ความเพียงพอความเหมาะสม และความพร้อมของวิทยากร บุคลากรเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และวัสดุอุปกรณ์

2.1.1 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบาย แผนงานสถานประกอบการกับสถานประกอบการของผู้เข้าร่วมโครงการ จากการเข้าร่วมโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการต่างมีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การจัดโครงการศึกษาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจงานประกันสังคมกับสถานประกอบการ เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับสถานประกอบการ โดยให้

เหตุผลเชิงประจักษ์ว่าการดำเนินการของโครงการสอดคล้องกับนโยบาย แผนงานของบริษัท และกิจการของตนเอง เพราะมีความต้องการให้พนักงานที่ทำงานได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง สามารถเข้าถึงบริการงานประกันสังคม เพราะเท่าที่สถานประกอบการได้จัดเก็บข้อมูลไว้พบว่า ยังมีพนักงานของตนเองใช้บริการงานประกันสังคมอยู่ในระดับน้อย การจัดโครงการนี้จึงเป็นการโครงการที่จะได้แนวทางที่นำไปสู่แผนงาน และแนวทางปฏิบัติสำหรับของบริษัท กิจการ และสถานประกอบการอย่างแท้จริง

“...โครงการนี้สอดคล้องกับแผนงานของที่ทำงานอย่างมาก เพราะพนักงานยังมีการใช้บริการงานประกันสังคมน้อย การเข้าร่วมโครงการนี้จะทำให้ได้แนวทางในการเสริมสร้างความรู้ที่นำไปสู่การวางแผน การปฏิบัติของสถานประกอบการ เพื่อให้พนักงานได้ใช้บริการงานประกันสังคมอย่างคุ้มค่า...”

(เจ้าของกิจการ: ประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว, 19 สิงหาคม 2554)

2.1.2 ความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์โครงการกับแนวทางในการดำเนินงานกับสถานประกอบการของผู้เข้าร่วมโครงการ จากการดำเนินงานโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องแนวทางการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ สถานประกอบการมีนโยบายในส่วนของการประกันสังคมที่ทางสถานประกอบการได้จัดและมีบริการไว้ แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับแผนงานดังกล่าว ด้วยถือว่าเป็นหน้าที่ของพนักงานที่จะต้องศึกษาหาความรู้และเข้าถึงสิทธิของตนเอง ไม่ใช่หน้าที่ของสถานประกอบการในการจะต้องส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการนี้จึงทำให้รู้ว่าการส่งเสริมแนวทางจะทำให้พนักงานของตนมีสิทธิในการใช้บริการของงานประกันสังคมนั้นถือว่ามีประโยชน์อย่างมาก ส่งผลทางอ้อมอาจจะทำให้พนักงานในบริษัทเกิดความรัก และทำงานด้วยความเต็มใจมากขึ้น ดังนั้นวัตถุประสงค์ของโครงการจะเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นและร่วมผลักดันการดำเนินงานของสถานประกอบการ

“...วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับการดำเนินงานของสถานประกอบการ แต่ทางปฏิบัติและทางบริษัทไม่ได้สนใจในแนวทางการปฏิบัติเท่าไรนัก เพราะคิดว่าพนักงานได้ใช้บริการของงานประกันสังคมอยู่แล้ว การดำเนินงานโครงการนี้เป็นแรงกระตุ้นในการผลักดัน ส่งเสริมให้พนักงานในที่ทำงานมีความรู้งานประกันสังคมมากขึ้น...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ จากประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

2.1.3 ความเพียงพอความเหมาะสม และความพร้อมของวิทยากร บุคลากรเวลาที่ใช้ ในการดำเนินโครงการ และวัสดุอุปกรณ์ จากการดำเนินงานโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การจัดเตรียมในส่วน of วัสดุอุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็น เอกสาร เครื่องมือในการนำเสนอ สถานที่ มีความพร้อมอยู่ในระดับดี ช่วยทำให้การดำเนินงานโครงการมีความสะดวก รื่นไหล ส่วนวิทยากรก็สามารถทำหน้าที่ได้อย่างดี มีทักษะในการดำเนินการสนทนา ทำให้บรรยากาศการสนทนา มีความเป็นกันเอง สดความตึงเครียดในการแสดงความคิดเห็น สามารถหยิบยกประเด็นต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการ

“...วัสดุอุปกรณ์มีความพร้อมดี สถานที่สะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก ทำให้การสนทนาไม่เกร็ง...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: จากประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

“...วิทยากรเก่งมาก สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมที่ไม่รู้จักกันมาก่อนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย ไม่เกร็งทำให้ได้คำตอบในการสนทนาเร็วขึ้น...”

(ผู้รับมอบอำนาจ: จากประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

2.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

ผลการประเมินด้านกระบวนการเป็นการประเมินเกี่ยวกับ การดำเนินกิจกรรมโครงการการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จากการดำเนินงานโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การดำเนินกิจกรรมโครงการมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการค้นหาแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม ด้วยการสนทนาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายจากกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการ ไม่ว่าจะป็นเจ้าของกิจการ หุ้นส่วนผู้จัดการ ตัวแทนนายจ้าง ผู้รับมอบอำนาจ และพนักงาน ดังนั้นแนวทางที่ได้จากการดำเนินงานโครงการนี้ได้แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจจึงเป็นแนวทางที่น่าจะมีความเหมาะสมในขั้นสำหรับการนำไปผลักดันในการกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ

“...กิจกรรมโครงการมีความเหมาะสม การสนทนาทำให้ได้แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจจากกลุ่มของผู้เข้าร่วมโครงการหลายที่มาจากหลายที่ทำงานและหลายสถานะ...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมโครงการเสนอว่าการสนทนานี้ควรให้ความสำคัญไปยังพนักงานหรือผู้ประกันตนที่ได้รับสิทธิมากกว่าว่าจะสามารถทำอะไรที่จะให้ผู้ประกันตน มีความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคมและสามารถเข้าถึงสิทธิของตนเองในงานประกันสังคม เพราะถ้าใช้การสนทนากับกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ อาจจะทำให้ได้คำตอบของวิธีการในการให้ความรู้ความเข้าใจได้ดีกว่า และนำข้อมูลดังกล่าวมาสนทนาอีกครั้งกับตัวแทนของสถานประกอบการที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ วางนโยบาย และจัดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

“...การจัดโครงการนี้สามารถดำเนินการขยายไปยังพนักงานที่รับประโยชน์โดยตรงได้ โดยการสนทนากับที่รับประโยชน์เอง น่าจะทำให้ได้คำตอบที่ตรงกว่า แล้วนำคำตอบนั้นมาวางแผนในการบริหารว่าจะปฏิบัติได้เช่นไร...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)

2.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Output)

ผลการประเมินด้านกระบวนการเป็นการประเมินเกี่ยวกับผลการดำเนินการโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ จากการดำเนินงานโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การดำเนินการครั้งนี้ทำให้ได้แนวคิด วิธีการที่นำไปสู่แนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจในงานประกันสังคม จากผู้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการอย่างแท้จริง ดังนั้นสถานประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากคือ สำนักงานประกันสังคมควรนำสารสนเทศที่ได้จากการจัดโครงการครั้งนี้เข้าสู่แผนยุทธศาสตร์ และลงมือสู่แผนการปฏิบัติการที่ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย นั่นคือ กลุ่มผู้ประกันตนที่อยู่ในสถานประกอบการ ให้มีความรู้ความเข้าใจและเข้าถึงการใช้บริการของงานประกันสังคมอย่างแท้จริง

“...ผลการจัดโครงการทำให้ข้อมูลที่ดีมาก เป็นแนวทางที่มาจากมีส่วนร่วม สำนักงานประกันสังคมควรข้อมูลที่ไปทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงานในการดำเนินงาน ให้พนักงานใช้บริการงานประกันสังคมอย่างคุ้มค่า...”

(หุ้นส่วนผู้จัดการ: ประเภทกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ, 19 สิงหาคม 2554)